

Szerb vezérkari tiszt önmagukról és — rólunk.

Roda-Roda, bizonyára a legkiválóbb harctéri tudósítók egyike beszélt egy szerb fogoly tiszttel és erről a beszélgetésről a következőkben számol be:

Beszélgettem egy szerb főhadnaggyal, aki azt állítja, hogy a legutóbbi időkig a vezérkarhoz volt beosztva. Ez az alábbiakat mesélte:

A szerbeket a *Kolubaránál* egy rejtett osztrák-magyar üteg vette tűz alá és mi erősen szenvedtünk ez alatt; az üteg nagyon jól volt elrejtve, az összes patrouillok számára, amelyeket felkeresésére kiküldtünk, kiküldhetetlen. Végül én magam mentem, egy különítmény élén, hogy megállapítsam az üteg helyét. Amde gyalogságtól bekerítettén, meg kellett magamat adnom.

A szerb hadsereg állapotáról ezeket mondja: Amennyire szolgálati helyemen a dandárnál meg tudtam állapítani, sem löszben, sem élelemben nincs hiány. Sőt az ellátás aránylag bőséges. *Nyomasztó azonban a tiszt-hiány*; az alantas tisztekben való veszteség végzetes. A csapatok szelleme mégis annyira jó, hogy azt remélik, hogy az osztrák-magyar hadsereget *Kragujevácnál* négy hétig tudják feltartóztatni. Onnan visszavonulnak majd *Nisbe* és azon lesznek, hogy a döntést áprilisig kihúzzák.

A németek előre haladnak nyugaton.

Amsterdamból jelentik: A londoni *Morning Post* tudósítást közöl, amely beismeri, hogy a németeknek sikerült az Ypern—Dixmuiden-i vonalon előrenyomulniuk. A tudósítás továbbá jelenti, hogy a németek erős csapatokat vezényeltek ebbe az irányba s a támadás után a szövetségesek kénytelenek voltak négy kilométernyi területet átengedni. A tűzérési harc rettenetes volt és mindkét részről nagy a veszteség. A németek meg erősítést kaptak és sikerült nekik tűzérésüket kedvezőbb állásokban elhelyezni. A német lövészárkok is mindig előbbre kerülnek, amelyekből a németek fáradhatatlanul támadják a szövetségesek állásait. A szövetségesek megkísérelték a német hadállásokra csónakokban elhelyezett gépfegyverekkel tüzelni, a német ágyúk azonban csakhamar ellőllatatták a gépfegyvereket és elzavarták a csónakokat.

A NÉMET TAKTIKA.

Genfből jelentik: A párisi *Journal* tudósítója írja a flandriai harcterről: A németek megváltoztatták a taktikájukat annyiban, hogy a gyalogságuk most már nem nappal, hanem éjjel intézi a mieink ellen a támadásait, amelyek a számukra jelentékeny sikereket eredményeztek. E támadásokat mindig teljesen kipihent csapatok intézik soraink ellen, azaz olyan ezredek, amelyek nappal a bivalyok mögött táboroznak és csak a sötétség beállta alkalmával, mikor a mi tűzérésünk nem rendelkezik célpontokkal, kocsikban és automobilkban érkeznek a frontba. Német foglyok kijelentései szerint olyan csapatokat, amelyek napközben a lövészárkokban fekszenek, nem használnak fel szuronyrohamra. Ez megmagyarázná a németek támadásainak hallatlan erejét és azt, hogy időről-időre sikereket is érnek el a kifáradt francia csapatokkal szemben. A francia lövészárkok csupán 800 méternyire vannak a németektől és egy hatalmas falra emlékeztetnek. A tájékozódás bennük olyan nehéz, hogy a katonák a keresztutaknak rendes utcaelnevezést adtak. Így laktam én egy hadnagy, egy két méter mély gödör felett rendelkezett, a

Hogy Szerbiát Ausztria-Magyarország legyőzi, azzal a szerb vezérkar kezdettől fogva tisztában volt. A szerbeknek csak az volt a feladatuk, hogy a győzelmet lehetőleg megnehezítsék és minél több erőt vonjanak magukra.

Azon kérdésekre, mint verekszenek a mi csapataink, a főhadnagy a *magasztalás hangján szólt a gyalogságról*. A hadjárat folyamán szemben állott német-cseh, horvát és magyar ezredekkel és biztosított róla, hogy *mindannyian ellenállhatatlan lendülettel harcoltak. Tűzérésükről azt állítja, hogy kezdetben nem volt hadi tapasztalatokban és tálalati pontosságban a szerbekével egyenrangú, a háború folyamán azonban olyan csodálatos haladást tett, hogy most már rendszeren az első lövéssel célba talál. „A mi soraink valószínűleg összeomlanak az önkéntes ágyútüztől — beszél — miként egy sor dominókó, melynek legzsúfoltját meglökjük”.*

Megtudakoltam tőle, vannak-e a szerbeknél idegen tisztek? A főhadnagy azt állította, hogy néhány orosz altiszt van ugyan nálunk, tiszt azonban csak két-két orosz és angol és néhány francia, akik a nisz főhadiszálláson vannak.

Biztosított végül arra, hogy a szerb fogásba esett osztrákoknak és magyaroknak jól megy a soruk.

melyet egy német gránát vágott ki és amelynek oldalai deszkákkal voltak megtámasztva.

Párisból jelentik: Franciaország területének egy része német kézen van. Az a pillanat, amelyet Joffre generalisszimusz hetek óta ígér — hogy megtisztítja az ellenségtől hazája szent földjét — csak nem akar elérkezni. A naponként kiadott harci jelentésekben is erős pesszimiztikus hang vonul végig. A francia szív azonban mégis diadalért epekedik. Mit csináljanak? A Figaro elmés módot talált ki arra, hogy lehet ezt az epekedést kiélegeteni.

A Nemzeti Könyvtár látogatottsága — írja — hűségesen megmutatja a hadi operációk állását. Julius végén, mint mindig, a nagy teremben körülbelül ötszáz olvasó látogatott el naponta. Augusztus 3-án kilencvenhétre zuhant le ez a szám; majd augusztus 4-én, a hadüzenet napján csak nyolevanketten jelentek meg a teremben. Nemsokára átlépték csapataink Elzász határát: 260 olvasó jelenik meg a Nemzeti Könyvtárban. Charleroi este után megint összezsugorodik ez a szám: csak 135 embernek van kedve könyvekben búvárkodni. De azután ránk köszönt a márnei diadal: 222 olvasó s azután a többi győzelem: 290, 315, majd 350 látogató lépi át a nagy tereim küszöbét. Tegnap végül 444 látogatója volt a könyvtárnak. A háború kitörése óta ennyi látogatója még nem volt.

Aki még ezután is kételkedik a francia fegyverek győzelmében, az illetőnek igazán elfogultnak és rosszmájúnak kell lennie.

A NÉMET CSÁSZÁR A FŐHADI-SZÁLLÁSON.

Róma, november 27. A *Giornale d'Italia* haditudósítója igen érdekes képet rajzol arról, hogyan él a német császár és kísérete a nagy főhadiszálláson.

A tudósítás szerint a császár mindig jelen van a tanácskozásokon, hacsak uton nincs, de sohasem akarja a maga véleményét elfogadtatni. Teljesen úgy beszélget, vitatkozik,

rajzol és kombinál, mint a többi tábornok. A mikor legutóbb a nagy vezérkar egy tisztára taktikai kérdést tárgyalt és a császár véleménye ellenére döntött el, Vilmos császár egyszerűen ezt mondotta:

— Nekem más a véleményem, a taktika azonban vélemény dolga.

A császár sokszor bejárja a lövészárkokat, amikor ép úgy él, mint bármely más tiszt. Amikor ilyen körutjából visszajön, mindig tíz évvel fiatalabbnak látszik.

A háború kitörése óta — írja a haditudósító, — háromszor láttam a császárt. Először augusztus 1-én, amikor Potsdamból Berlinbe tért vissza, másodszor pedig pár órával később, amikor beszédet mondott a néphez, legutóbb pedig augusztus 16-án, amikor a harcmezőre utazott. Minden egyes alkalommal felöltött arcának kemény, acélos, szinte tragikus kifejezése.

Az a császár, aki a főhadiszálláson sürgő-forog, egy egész más ember. A régi császár, az ifjú császár, a jobb idők császára. Eszünkbe jut az a férfiú, aki Olaszországot annyiszor látogatta meg, aki az aduai katasztrófa után, amikor a franciák és az angolok szidalmazták országunkat, fejedelmi pompával vonult be Rómába, hogy Olaszország és az olasz hadsereg számára üdvözlést, bizalmat és tiszteletet hozzon.

A császár, akiről az ellenséges lapok azt írják, hogy beteg és levert, alig látszik negyven évesnek. Egyszerű patricius házában lakik, kísérete is csekély. Egy csomó ló, autó és kocsik áll rendelkezésére. A császárra természetesen nagyon vigyáznak, de maga Vilmos ismételtelen tiltakozott az ellen, hogy őrizték. Gyakran megáll az utcán és beszélget a gyerekekkel, akiknek cukrot és más kisebb ajándékot ad. A főhadiszállás hangulata komoly s méltóságos: mindenkinek éreznie kell, hogy világraszóló események gócpontjában van.

Háborus élmények Szerbiában.

— Egy szegedi katona levele. —

(Saját tudósítónktól.) Érdekes levelet kapott egy szegedi uriaszony a fiától, aki tiszthelyettes a tüzeleknél és már régebbi idő óta vesz részt a szerbiai hadjáratban. A levelet szóról-szóra itt közöljük:

Kedves Anyuskám!

Egy szerb iskola emelvényén írom levelem, hol egy fáradtságos éjszaka után pihenőt találtunk.

Háborús epizód, mit leírok, talán érdekel beneteket.

Délután két órára a század készenlétben legyen, eleséget 4 napra kiadni, 3 órakor „Abmarsch”, a legénység kocsin megy. Ez a parancs.

El van intézve minden. Két órakor a legénység, az ágyúk, a municiók kocsik, no meg 80 pár ökör, polgári hajcsárakkal, teljes rendben, indulásra készen az udvaron állnak.

Jön a főhadnagy. Fess, elegáns, kedves fiú. Szemlét tart, van egy-egy biztató kedves szava a legénységhez, kik esügnnek minden szaván.

Indulunk. Végig a városon megy a „Kolonne”. Mindannyian frissek, tiszták vagyunk. Szinte kifinomultunk a pár napi városi élet után.

Nem aszfalt van már alattunk, a városon kívül vagyunk. Előttünk a folyó. Kompon megyünk át rajta, szerencsésen.

Most jön a fekete leves. Sohasem hittem, hogy a sár, mit a városi ember csak onnan ismer, hogy kikerüli, vagy mérgeződik, ha